

Kalju Aigro elulugu

Kalju Aigro sündis 6. augustil 1921 Võrumaal Valgjärve vallas Metsapika talus talupidajate seitsmenda lapsena. Kooliteed alustas ta Valgjärve 6-klassilises koolis, mille lõpetas 1936. aastal.

Edasine koolitee viis Kalju Tartu linna, kus hakkas õppima Tartu Linna Tööstus- ja Majandusõpilaste Kooli äri ja kontoritöötajate haru esimesel kursusel. Õppetöö kestis neli aastat ja lõpetajad said üldhariduse ning mitmesuguseid erialaseid lisaaineid (raamatupidamine, ökonomika, asjaajamine, masina- ning kiirkiri). Õppetöö majanduskoolis algas õhtusel ajal. Hommikupoolikud kulusid leivarahale teenimiseks ja müüja õpilasena tulevase kaupmeheametiga tutvumiseks Eesti Majandusühises.

Nõukogude võimu tulekul jäi Kalju Aigro tööst majandusühises ilma. Aga käimas oli majade natsionaliseerimine ja inventariseerimise büroo otsis majahindajaid ning sinna võeti ka Kalju tööle. Seal sai ta rahulikult töötada ja õppida ning majanduskooli nelja-aastase kursuse lõpetas ta 1941. aasta suvel.

Kui algas sõda ja kuulutati välja mobilisatsioon, oli Kaljugi oma vanuse tõttu kutsealusena kirjas. Mobilisatsioonist kõrvale hoida tal ei õnnestunud ja nii algas tema sõjamehete 4. juulil 1941 sõiduga Siberisse. Esiatgu kuulus ta tööpataljoni koosseisu ja töötas mulla- ja metsatöödel. Hiljem liitus ta Eesti Laskurkorpusega ja sõdis Velikije Luki rindel.

Kaljul oli õnne ja ta tuli elusana sõjast tagasi. Kalju Aigro läks tagasi isakoju Metsapikale ja hakkas talupidajaks. 1946. aastal ta abiellus ning hakkas õppima ülikooli ettevalmistusosakonnas, mille lõpetas 1948. aasta kevadel. Nii ettevalmistusosakonnas õppides kui ka õigusteaduskonna statsionaarse osakonna üliõpilasena elas ta abikaasa Endla ja tema kasuvanemate juures, töötades samal ajal ka kodutalus, kuhu isa surma järel oli jäänud vaid ema. Aga 1948. aasta jõulude ajal põles osaliselt maha Metsapika talu elumaja. Kalju palus end üle viia ülikooli mittestatsionaarsesse osakonda ja sõitis taas koju ning hakkas kodumaja taastama. Ehitustöödel olid abiks ka vend Oskar ja vahel ka metsavennast õemees Paul.

Kui maja oli taas elamiskõlblik, läks Kalju Tartusse ja tegi ülikoolis ära osa talviseid ja kõik kevadised eksamid, milleks ta oli valmistunud õhtuti, kui ehitustööde jaoks oli liiga pime. Tagasi Metsapikal, rassis ta talutöid tehes põldudel ja heinamaal. Pere kasvas — 1948. aastal oli sündinud tütar Helge ja nüüd oli Endla taas lapseootel. Koolmeisterid oli maale vaja ning Kalju läks tööd küsima maakonna kooliosakonda. Ta kartis, et ei saa õpetajana tööd, aga talle pakuti isegi direktori ametit, kuid see koht oli linnast kaugel. Kuna Nõost oli juuraõpingute jätkamiseks hea lähedal ülikooli käia, võttis ta vastu Nõo kooli matemaatika-füüsikaõpetaja koha. Järgmise aasta veebruaris sündis tütar Helle, veel kolme aasta pärast poeg Märt. Ülikooli lõpetas Kalju 1955. aastal.

Tööaastad Nõo koolis

1. septembrist 1949 sai Kalju Aigrost Nõo 7-klassilise Kooli õpetaja. Tal ei olnud õpetajakutset, küll aga oli tal õpetajana töötamiseks piisavalt pedagoogilist vaistu. Ta õpetas mitmesuguseid aineid, põhiliselt siiski matemaatikat ja keemiat, hiljem ainult keemiat.

1951. aasta sügisel lahkus Nõost direktor Alma Viira. Uueks direktoriks soovisid õpetajad Kalju Aigrot, kes oli paari Nõos töötatud aastaga end energilise ja ettevõtliku inimesena näidanud. Õpetajate ettepanekuga arvestati ja Kalju Aigrost saigi Nõo kooli (toonase nimega Nõo Mittetäieliku Keskkooli) direktor. Koolijuhina lõpetas ta kõigepealt eelmise direktori alustatud endise kihelkonnakoolimaja remontimise internaadiks.

Et Nõo asub kahe linna vahel, siis jätkasid Nõo kooli lõpetanud edasiõppimist kas Tartus või Elvas. Kahjuks ei võimaldanud tolleaegsed majanduslikud olud kõigil noortel kodukohast eemal

kooliteed jätkata, mistõttu paljud pidid leppima vaid 7-klassilise haridusega. Kalju Aigro hakkas taotlema Nõo kooli reorganiseerimist keskkooliks, et Nõo ja selle ümbruse lapsed võiksid kohapeal keskhariduse omandada. Järjekindla veenmistöö ja kõrgete ülemuste vahet käimise tulemusena ning paljuski just tänu Eesti Laskurkorpuse aegsete sõjasõprade abile oli 1953. aasta sügisel Nõos keskkool olemas ja 1957. aasta kevadel lõpetas selle esimene lend.

Vana koolimaja, mis oli mõeldud kuuele klassile (valminud 1934), jäi keskkooli jaoks kitsaks. Ajutiselt aitas ruumipuudust leevendada alevikus oleva paari vana maja renoveerimine. Direktor Aigro ettevõtmisel ja jällegi paljude kõrgetel kohtadel olevate sõprade toel hakati Nõkku ehitama uut koolihoonet, mis avati pidulikult 1963. aasta sügisel (praegune põhikooli nn suur maja).

1964. aasta sügisel loodi Nõo Keskkoolis reaalkallakuga süvaklassid, kuhu võeti reaalinete huvilisi õpilasi üle kogu Eesti. Matemaatikaklassi õpilased hakkasid õppima ka programmeerimist ning füüsikaklassi õpilased raadioelektronikat ja elektrotehnikat Tartu Riikliku Ülikooli baasil.

1965. aasta sügisel omandas Nõo kool Tartu ülikoolilt elektronarvuti „Ural-1“, millega loodi esimene kooli arvutuskeskus tookordses Nõukogude Liidus. Nõo Keskkoolist sai tuntud ja hea mainega kool kogu Eestis, seda nii reaal- kui humanitaarainetes. 1976. aastal õnnestus NSV Liidu riiklikust plaanikomiteest saada luba kolmanda põlvkonna arvuti „Nairi-3“ soetamiseks.

Kalju Aigro mõtles nii õpilaste kui ka õpetajate olmele. 1960. aastal valmis õpetajate jaoks kaheksa korteriga elamu, 1971. aastal koolimaja juurde 160 kohaga internaadihoone. Veel alustas ta arvutuskeskusele eraldi hoone ehitamist ning kavandas algklasside jaoks uut koolimaja — selle ehitamiseks sai valmis ka projekt.

Direktor Kalju Aigro kutsus Nõo kooli tööle palju väga võimekaid õpetajaid — oma eriala asjatundjaid, keda õpilased armastasid ja kolleegid austasid.

1980. aastal sai Kalju Aigro 60-aastaseks. Kuigi ta oleks tahtnud tööd direktorina oma armastatud koolis jätkata, oli tollane aeg selline, et tal ei lastud seda teha ja saadeti 1982. aasta sügisel pidulikult pensionile.

Seejärel töötas ta veel kuus aastat Tallinna Invaliidide Eriinternaadi direktorina ning ühe aasta Tartus Aiandus- ja Mesindusseltsi esimehena. Oma elu viimased aastakümned elas teenekas koolijuht Tallinnas, et olla lähedal oma kahele tütrele ja pojale, kes kõik pealinnas töötasid.

1972. aastal omistati Kalju Aigrole ENSV teenelise õpetaja aunimetus. 2001. aastal tunnustati teda Valgetähe V klassi teenetemärgiga. Samal aastal sai ta Nõo kooli kõrgeima aunimetuse- NÕO KOOLI KALJU.

Kalju Aigro suri 29. juunil 2011. Ta on maetud Raadi kalmistule Tartus.

Kauaaegne Nõo kooli eesti keele ja kirjanduse õpetaja ning kodu-uuriija Agnes-Asta Marand on kirjutanud: „Kalju Aigro elutöö jäi Nõkku, kus ta alustas 28-aastase noormehena ja lõpetas 61-aastaselt. Siin on ta endale püstitanud ausamba, mis jääb alatiseks Nõo kultuurilukku.“

Ülevaate koostas Kai Toom (kooli 18. lennu vilistlane)

Direktor Kalju Aigro oma kabinetis